

SEVERINUL

Foaie socială-economică săptămânală.

Prețul abonamentului: Pentru Ungaria 6 cor. la an „ străinătate 10 fr. la an „ America 2½ dolari la an	Inserțiunile: Rândul cu litere garmonice odată publicat: 10 fil., de mai multe ori însă, prețul se reduce.	Proprietar și redactor responsabil: GEORGE M. DOPP.	Redacțiunea și administrațiunea: Caransebeș, edificiul Lichtneckert Strada Principală (Főutca)
--	--	--	---

Apropierea de popor.

Izvoarele de câștig ale plugarului român au fost și sunt și azi lucrarea pământului și economia de vite. Înainte cu 40—50 de ani fiecare familie de țaran român avea deși nu mult dară totuș atâta pământ, ca să se poată susține. Dările și alte sarcini erau puține și suportabile, pe lângă aceea pământul mai roditor, erau ploii la timp potrivit, în urma pădurilor multe și pășuni așa, că și economia de vite și ceealaltă prospera, iară românul era vesel, trăia ușor cu doina pe buze. Acele timpuri însă cu durere trebuie să constatăm că au dispărut.

Tot pe acel petec de pământ familiile s'au sporit și cu ele poporul s'a înmulțit, iar pământul s'a împărțit așa, că azi vedem, că unele familii au câte unul sau două jughere, iară altele au rămas numai cu niște curele de pământ, deci aproape fără pământ. Că populațiunea să înmulțească este un lucru firesc și îmbucurător, însă trist și dureros e, că poporul nostru a rămas îndărăt în cultură și în ce privește lucrarea pământului și azi e tot acolo, în starea aceea primitivă unde era acuma 40—50 de ani.

Urmarea neculturei, pe lângă aceasta dările s'au sporit în măsură nesuportabilă așa că azi vedem, că din casa plugurului a dispărut doina și voia bună, și în loc de bunăstare sărăcia, izvorul tuturor relelor și neajunsurilor noastre, și-a făcut loc în casa lui.

Dacă ne gândim adânc și ne întrebăm că cine poartă vina sărăciei noastre și a îndărătniciei țaranului, apoi ne cade bine să ne gândim la împrejurările vitrige în cari au trăit strămoșii nostri și în cari trăim noi, până când aceasta nu e așa, pentru că nu numai poporul nostru, ci și alte popoare au trăit timpuri grele și totuș vedem că fac spor îndeosebi în cele materiale. Una dintre cauzele principale care ne apasă soarta noastră este indolența, ce zace atât în firea țaranului român cât și a intelectualilor noștri, deci vina în mare parte că suntem săraci, noi o purtăm.

Țaranul e indolent pentru că dela străin nu învață lucrurile bune și folositoare pentru el, ci în privința aceasta rămâne conservativ pe lângă sistemul seu vechiu, iară obiceiurile rele, luxul, prădarea câștigului și alte lucruri stricicioase le însușește ușor. Inteligența e într'atâta indolentă, că nu se gândește la acele mijloace cu cari ar putea în mod intuitiv a transplanta în țaran diferitele metode economice, cu cari l-ar putea scoate din starea lui primitivă pe carea și azi o practizează.

Avem reviste economice destule, însă nici una nu e redactată ieftin și astfel ca de sine să se respândească în cercurile cât mai largi ale plugarilor noștri. Avem institute teologice și pedagogice și la acestea avem și catedră pentru economia rațională, însă că ce pond se pun pe acestea e mai bine dacă nici nu scriem, căci am desco-

perî și aici numai indolență și păcate strigătoare la ceriu.

Preoții și învățătorii ar fi chemați în primul rând a transplanta în popor în mod practic toate reformele mai noi ale economiei, ca astfel și țaranul să poată în felul acesta mări productivitatea pământului său și astfel se poată și el ajunge mai ușor la câștig, ca apoi se poată ținea concurență cu alte popoare. E știut doară, că azi nu se mai lucră pământul ca înainte cu 50 de ani și că s'a făcut înlesnire mare atât pentru a cruța timp și bani, cât și pentru a se ridica productivitatea pământului slab, respective pentru a face din pământ improductiv pământ productiv. Ca exemplu aduc invenția cea mai nouă pe acest teren, sunt mașinile de scos butucii (buciumii, ori mașina de târșit). Cu câțiva ani înainte, teritoriile de pe cari s'au luat pădurile au rămas neexploatare la simple pășuni, pentru că a târși un lanț de pădure grea, înseamnă a spesa o avere din carea trăia o familie un an întreg, pe lângă aceea truda și chinul mult ce trebuia să sufere omul până ce a făcut locul productiv. Azi cu o astfel de mașină, carea e numai 700 cor., într'o zi scoți butucii cei mai groși de 80 cm. cu tot cu rădăcini de pe un juger întreg, aplicând la ea numai doi boi și trei bărbați. Închipuți-vă un lanț de pământ de târșală în locul cel mai rău pe deal undeva, aplicați mașina de târșit și plugul de deal într'o zi e curățit și arat de 12—15 cm. după cum e

Luptă și dragoste curată

— Roman —

de
George M. Dopp.
(Urmare).

— Ar primi rezultat simplu: Nu!

— Chiar și eu, dacă te-ași ruga să fi mama copilului meu, pe care vâd, cât de drag îl iai?

— Domnul meu, copilul îl iubesc mult ce-i drept. Prietenă i-ași putea fi vecinic, mamă însă nu. Răspunsul, cred că l-ai ghicit?..

— Da, însă când ți-aș descoperi o mare taină, cred, că consimți și m'ai urmă la altar.

— Nici când d-le... Răspunse ia rece și disprețuitor.

— Ei, porumbo, te vei înmuia în curând, ascultă numai... Și cu asta o prinde de braț. Ea se ridică și vrea să plece. El o oprește.

— Să știi, doamnă, că eu, acest om năcăjit ce-ți stau înainte, îți știu tot trecutul!.. Nu ești fată, cum îți place să te numești!.. Ești nevastă cununată și ți-ai părăsit copilul și bărbatul!.. Ești o aventurieră. Meriți spânzurătoarea!.. Nu meriți stima celor cari te încungiu!.. Te voi tradă la toți și voi face să nu mai fi primită nicăiri în societate!.. Vei fi disprețuită de întreaga lume!.. Lidia încremenise. Vorbele lui Dionizie

o zăpăcise cu totul, căci el tremură de furie. După ce i-se domolise spaima, ridică fruntea și cu curagiu îi răspunse următoarele:

— D-le, cred că știi totul, nu descu-rajez însă... Poți să mă tradezi, puțin mă privește! Mă voi închide de nou în durerea mea și voi tăcea suferind... Soția altuia nu voi fi!.. Am fost al unuia, pe care l-am iubit mult. M'a înșelat, m'a sedus, m'a părăsit. De-atunci urăsc pe toți ce sunt bărbați, deoarece toți sunt călăii cei mai nemiloși ai femeii... Copilul meu. Ah, da! Sunt mamă! Un mititel mormânt din fundul grădinii, mi-e martor, că nu mai e între cei vii. Sufer d-le nevinovată, îți jur!.. Faptul, că eu figurez ca fată, în fața lumii — și mi-e greu să mințesc adevărul — mama poartă vina. Voiu fugi, acolo, lângă mormântul meu iubit dela Sibiu. Acolo în casteluțul meu, ferit de lume, îmi voi îngropa tinerețele mele binecuvântându-mi iubitul, care m'a sedus... Voiu grijii de mormântul copilului meu și voiu aștepta momentul, când mă va chema la el... Și poate, acolo sus să mă 'ntâlnesc cu Dionizie al meu... Soția altuia nu voi fi, nici a d-tale, macar de ai răscula toată lumea și tot iadul contra mea!.. Adio domnul meu!..

Dionizie rămase ca lovit de măciucă. La un așa răspuns nu s'a așteptat. Chinuri

începură din nou să-l frământă. Se întrebă, că oare nu l-a înșelat femeia aceea din Sibiu cu copilul? Lidia îi spuse, că copilul e mort. Posibil, că acela va fi al meu și asta un bastard... Dar nu, nu se poate! Copilul îi samănă ei și mie întru toate... Ea e o nemernică! Voește să se scape de rușine; dar o urmăresc, îmi voi răzbună cumplit!..

Și totuși stătea la îndoială, deoarece Lidia vorbise cu atâta curagiu și hotărâtă. O mare taină trebuie să fie la mijloc. Destul a fost cu atâta frământare! De seară trebuie să-i spun totul. Voesc lumină să se facă; iar dacă totuși va fi vinovată, o voi zugrumă! Dacă nu, o voi strânge 'n brațe și îi voi cere iertare!..

Cu asta, apoi ia copilul de mână și aleargă după Lidia, care ajunsese lângă părinți!..

Părinții văzură o schimbare și groază pe fața Lidiei, nu o întrebă însă nimic ci luară birja și plecară spre casă.

Ajunși acolo, Lidia spuse mamei sale, că încă azi pleacă acasă la Sibiu. O zi macar nu mai stă la București. Ii e groază de toată lumea!.. A ajuns-o dorul de mormântul copilului și nici o putere nu o va putea opri locului!.. Ea pleacă în aceeași zi cu trenul de 5. Inzadar a fost orice împotrivire din partea mării. Dionizie nu știa despre plecarea ei.

trebuința, în a doua zi e sămănat și dacă e steril tot atunci se poate gunoi cu gunoi artificial iarăș ieftin, deci ai făcut din locul rău pământ bun productiv, din care poate trăi o familie întreagă.

Va să zică vedem că în partea cea mai mare noi purtăm vina multelor neajunsuri de ale noastre, pentru că revistele noastre economice nu le cetesc țeranii, cari au lipsă de ele, ci aceia cari n'au lipsă de ele, la școalele noastre superioare catedrele de economie sunt neglijate de tot, nu avem instalațiuni economice ca elevii dela aceste școale se poată mult învăța de ale economiei ca apoi și ei se poată mai departe plantă știința lor în straturile de jos, și acolo unde avem grădini și pământ pentru școala de agricultură ca în Caransebeș apoi vedem că nu se întrebuițează spre acest scop, și așa am rămas și rămânem îndărăt neținând cont de reformele și descoperirile tehnice ce s'au făcut pe acest teren. Apoi ne mirăm că nu putem progresa în nici o privință. E clar doară, că acolo unde nu se face economie rațională cu ajutorul diferitelor recvisite economice mai noi, acolo nu poate fi bogăție, ci sărăcie, și unde plugarul e sărac, acolo nici industrie nici comerț nu se poate desvolta, căci existența și prosperarea acestora condiționează o agronomie bine desvoltată, un popor bogat.

Dacă nu ne vom îngriji de curând ca să plantăm în popor interesul față de descoperirile mai noi în ale agriculturii, atunci pe urma sărăciei noastre se va ivi corupția, descompunerea socială și în fine desnaționalizarea noastră și apoi putem cânta și mai departe „Deșteaptă-te Române“ căci pierirea noastră nu va întârzia.

În legătură cu aceste idei nu putem decât felicita pe d-l Dr. Constantin Manea avocat din Lugoj, care pătruns de dorul, de a-și vedea poporul, din a cărui sîn face parte, cât de cât mai înaintat în cele materiale, s'a hotărât ca să înființeze în Budapesta o cancelarie administrativă împreună cu birou de informațiune, cu scopul, de a fi reprezentanța fidelă a tuturor intereselor publicului român, cari stau în cea mai strânsă legătură cu înșasă existența lui. Noi Românii până acuma nu am avut o ast-

fel de centrală, unde să se concentreze tot ce e de interes român, unde să se lege interesele publicului din provincie cu comerțul mare din țară, ci am fost și pe acest teren părăsiți și în deosebi țaranul lăsat în voia sorții. Felicităm întreprinderea ca atare, căci din punct de vedere economic e un factor important, încât mare înlesnire se face, țeranilor, preoților și învățătorilor în diferitele afaceri ale lor din capitala țării. Multe pierderi au suferit îndeosebi țeranii la cumpărările de mașini și alți articoli tehnici, din cauza că la cumpărare interesele lor nu au fost reprezentate prin bărbați experți și de specialitate, ci numai prin agenții din provincie, cari apoi numai interesele lor și ale fabricii le aveau în vedere. Deci din parte-ne încă, atragem atențiunea publicului cetitor asupra anunțului și dorim ca întreprinderea D-sale să fie sprijinită cât se poate de bine ca tot în favorul nostru se prospereze.

Comitele suprem al comitatului Caraș-Severin, *II. Sa dl Medve Zoltán* și subcomitele *dl Issekutz Aurel* s'au prezentat luna trecută la Majestatea Sa Regele nostru în Buda, pentru ca să mulțumească M. Sale pentru darul de 100.000 cor., cu care a venit în ajutorul celor potopiți din comitatul nostru. Maj. Sa s'a interesat dela dânsii, cam cât face paguba. Înaltele căpetenii a comit. nostru i-a răspuns, că s'a socotit a fi de 6 milioane cor., lovind 12 mii familii cam de 70 mii suflete. I-au mai spus Maj. Sale, că Șopotul-nou din Granița va trebui mutat cu totul de pe locul unde se află deoarece pe aceasta acum a 3-a oară a spălat-o apa de pe fața pământului.

Un proces. Iși aduc aminte cetitorii „Severinului“, când după alegerile de deputați a sbiciuit această foaie scorniturile neadevărate, ce redactorul „multelor foi“: G. Țintariu, le-a dat în vileag despre burdiști și îndeosebi despre dl P. Borțiu. Dl Borțiu a intentat proces de vătămare de onoare și calumnie redactorului susamintit, care proces eră să se pertracteze înaintea curții cu jurați din Timișoara, zilele trecute. Ei, dar dl Țintar, când e vorba să-și dea socoata și să documenteze ceea ce dă publicității înjurând pe oamenii cinstiți, — nu știe. S'a rugat de iertare. Dl Borțiu l'a iertat și procesul s'a sistat. Suntem siguri, că despre a-

Sunt la cină împreună cu Dionizie și copil. Lidia lipsește. Dionizie întreabă de dânsa. Părinții ei îi spun, că a plecat la Sibiu, și își cere scuze, că nu și-a luat adio dela dânsul. Dionizie îngălbenise. Cu voce tremurândă și hotărât începe să le povestească trecutul lui, cununia cu Lidia, plecarea lui, catastrofa vaporului, întoarcerea și aflarea copilului:

— Eu sunt Dionizie, soțul legitim al Lidiei!..

Părinții Lidiei rămaseră ca trăzniți la această descoperire surprinzătoare.

— Ei bine, dar de ce nu ai descoperit taina asta mai repede d-le? De ce așa fârziu?

— Pentru-că vroiam să o torturez, căci și-a părăsit copilul..

— Iertare! Iertare scumpul meu ginere!..

Mama Lidiei se acață de gâtul lui Dionizie, îl sărută. Cade apoi în genunchi și ca o sclavă îi cere iertare, pentru că ia e vina tuturor suferințelor lor.

Explică, cu deamănuntul, cum a răpit copilul Lidiei, cum l-a dat la crescătoare; iar Lidiei îi spuse, că murise. Asta a făcut-o ca lumea să nu afle despre taina cununiei fiicei sale, pe care ea o credea de neadevărata. Credea, că a înșelat-o acela, care era dus de atâta vreme și nu mai dase semne

de viață... Se repede apoi la copil. Il ia în brațe, îl sărută lung și plângând îi zice:

— Puiul bunicii!.. Dragul maichii... nepoțelul meu!..

— Mamă... Vezi ce mi-ai făcut!.. Zice Dionizie și încep să plângă.

Sărmanul Dionizie, simțea remușcări în inimă, pentru brutalitatea lui față de Lidia. Acum a fost limpede. A aflat totul. Știa totul... Lidia e nevinovată... Lidio scump îngerășul meu. te voiu urmă!..

Cu asta se îmbracă repede, copilul îl lasă la soacră și să repede la ușa zicând:

— Dionizie, dragu fatii, plecăm la mama... Să ajungem pe damaa flumoasă... Ia e mama ta!..

Se repede la ușa și pleacă. Se întoarce însă repede gata de drum. Găsi copilul scăldat în sărutările bunicii, care emoționată până la lacrimi, îi binecuvântă și le pofti drum fericit!..

XII.

Acasă...

Cu trenul accelerat, pleacă Dionizie cu copilul. La Brașov ajunge pe Lidia. Pleacă cu același tren, fără ca ea să-i observe. Ajung deodată la Sibiu.

Eră o zi frumoasă. Peste noapte plouase iar dimineața soarele se arată pe bolta cerească în toată frumuseța lui Dumnezească.

cest proces dl Țintariu nu va ști nici o iotă în multele „foi“, ce redactează și îndeosebi despre aceea, că s'a rugat de iertare.

Întâmplări și primejdii.

400 pescari înecoți. — Copil de 11 ani, căpitan de haiduci. — Jidanii isgoniți din armata nemțască. — O tragedie. — 320 mii copii fără școale în România. — Despre Ciomă. — Rusia contra Jidanilor. — Revoluția arabă. — Un câne care vorbește. — 23 copii răpiți de țigani.

— Zilele trecute în apropiere de insula Lavensor s'a desfăcut un puternic jghiab de ghiață pe care ieșiseră cinci sute de pescari. Ghiața s'a desprins atât de repede încât oamenii n'au mai avut vreme de scăpare și numai târziu au putut ieși o parte din ei pe țărmul insulei Saiskaer. Dintre cei cinci sute de pescari numai o sută au putut scăpa, pe când ceilalți s'au înecat.

— În Paris sunt părți întregi de oraș, unde seara, nu mai poți umbla, căci te omoară tâlharii. Acum de curând a fost prinsă o bandă de copii tâlhari, al căror căpitan era un băiat de 11 ani.

— Zilele trecute a fost mare zarvă în parlamentul din Germania. Unii deputați plătiți de jidani s'au luat la dinți cu miniștrii, că de ce au isgonit pe jidani din armată. Deputatul Raab însă a zis: „că să probeze țara să facă un regiment de cătane numai din jidani și se va convinge, că în scurt timp acest regiment va fi Nr. „nime“, deoarece toți vor dezerta, căci ovreului nu-i place disciplina, curățenia și munca. El numai atunci poate trăi, când creștinii muncesc pentru ei. Jidanul, dacă ajunge și el la ceva mărime în viață, e arogant și lipsit de porniri generoase și de cavalermism, sunt fricoși. Exchiderea elementului jidovesc din armată este o cerință națională; că armata națională trebuie scutită de efectul distructiv al elementului jidovesc“.

— Ziarele italiene ne aduc știrea de un dublu caz de sinucidere întâmplat într'un han aproape de Roma. Ducele Puterano, locotenent de cavalerie a omorât cu un pumnal pe dama de curte, contesa Trigona, pe urmă și-a descărcat trei focuri de

Paserile ciripeau printre florile merilor din grădina Lidiei, voioase ca o ceată de ângeri.

Erau 5 ciasuri dimineața. La poarta Lidiei cineva sună. George crișmarul apare:

— Să dea Dumnezeu bine d-le. D'apoi unde rătăciși atâta vreme, de nu mai dăduși pe la noi? Da copilul ăsta al cui e?.. Ce mai boboc de ficioară!..

— Al meu George... Nu-l mai cunoști? Da pe mine nu mă mai cunoști George?..

— Da cum să nu domnule, că doară astă toamnă te-am găzduit la hanul meu!..

— Nu așa George. Iți aduci aminte de d-șorul Dionizie?..

— Cum să nu d-le... O fost un om bun. Dumnezeu să-l odihnească!..

— Ei, George, să știi, că acel Dionizie eu sunt!..

Lui George i-se sbârlise părul pe cap și eră să fugă, Dionizie însă îl oprește. Li descrie pe scurt pățania. Li zice însă să tacă. După aceea îi deschide George poarta, și se uită năuc la străin. Deodată o bucurie mare îl cuprinse pe credinciosul servitor.

— Acasă ți-e stăpâna?..

— Acasă d-șorule, acasă... Doamne, dar cum ai îmbătrânit de mult!..

— Când a sosit?

— Asară, la 11 ciasuri... Mi-o telegra-

revolver în cap. Intre cei doi nenorociți exista de mult o legătură de dragoste și ca să nu fie dați de rușine lumii, că vezi, ea eră măritată, s'au hotărât să se omoare.

— Din România liberă vine știrea înspăimântătoare, că statul și conducătorii, cari se perândă la cârma țării, nu să prea îngrijesc de școalele sătești de acolo. Dintr'o arătare ce o publică gazetele vedem, că din 800 mii de copii în vârstă de școală abia 300 mii o urmează regulat, iar 320 mii chiar dacă ar vrea s'o urmeze n'ar avea unde, căci nu sunt școli și învățători. În România, la sate, din fiecare sută de oameni numai patruzeci știu scrie și ceti.

— Se vestește din China, că Cioma a început să se mai domolească. Nu se mai întâmplă moarte cu grămada între oameni ca și până acum.

— Alianța nobilimei rusești în congresul ținut zilele trecute în orașul Petersburg a pertractat și chestia jidovească aducând niște hotăriri aspre. S'a propus ca Jidanii să fie excluși din orice funcție de stat. Chiar și jidanii botezați, până la a 4-a generație. Jidanul să nu poată fi nici un fel de oficiant public, avocat, medic ori profesor. Din școalele medii jidanii trebuie excluși cu desăvârșire și ordinațiunile referitoare la așezarea jidanilor restrinse. În fine dacă se poate întreaga jidovime expulzată pe încetul din Rusia, căci jidanii sunt cari ațâță în țară pornirile revoluției.

— Revoluția în Arabia pare a fi pe sfârșite, deoarece nu mai prea vin știri de pe câmpul de războiu. Se vorbește, că căpeteniile triburilor unele s'au retras în munți, alții s'au potolit.

— În Germania, se zice, că ar fi un câne, care vorbește. Acum că cânele acesta minunat este proprietatea lui Hagenbeck, o comisiune compusă din experții tuturor neamurilor a luat sub cercetare cânele. Intre experți este și un teozof, care susține că în câne s'a sălășluit sufletul marelui cancelar de fer Bismark. Până una alta cânele vorbitor rămâne o minune nouă, neînțeleasă și neexplicabilă.

— Se scrie din Dorohoiu (România), că zilele trecute o caravană de țigani călători, au furat 23 copii dela populațiunea de

pe acolo. E interesant, că prin corturile lor s'au aflat scule, cu cari se folosiau la frângerea oaselor mititeilor copilași pregătindu-i pentru comedii și circuri. Caravanele au fost prinse și căpeteniile lor arestați. — Sărmane Român, pe deoparte Jidanii te sug și jupoai, îți vinde fetele la Turci, pe de altă parte Țiganii îți răpesc copiii; iar conducătorii tăi nu-și prea bat capul cu tine, deoarece lor le trebuie alegeri, adunări, măriri și imbuibări, pe la Paris și străinătate. Perirea noastră din noi înșine!..

Teatru.

Suntem avizați, că trupa teatrală a dlui Kiss Árpád va începe o serie de reprezentațiuni, în sala Lichtneckert, care va dura 20 zile, începând din 23 Martie st. n. Dl director promite, că are un personal artistic de toată lauda: 11 dame și tot atâția bărbați, și că publicul va fi pe deplin mulțumit cu trupa sa. Seria reprezentațiunilor teatrale se va începe cu drama lui Bataille: „Virgina de Balga (a Balga szüz). — Vom vedea.

Prețurile de intrare: loc I 2'40, loc I rang 2: 2'06, II 1'64, III 1'22 loc de stat 1'02, galerie 72 fil. Abonamentele se fac de pe acum la dl secretar Kendy Andor.

În repertoriul teatral sunt luate de altfel pieze dintre cele mai de seamă, precum: la operete: „Fata muzicantului“, „Amorul țiganului“, „Princesa din Balcani“ etc. La tragedii: „Profetul“, „Ana Carenian“ etc. La comedii, vodevile: „Săptămâni de miere amare“, „Amor“, „Princesa Miți“ etc.

Vesti din toate părțile.

† **Albert Domby**, un fruntaș iubit și stimat de toți cetățenii orașului nostru nu mai este. A răposat în 4 l. c., iar înmormântarea i-a fost Luni în 6 l. c., cu mare pompă. Fericitul în Domnul a trăit 69 ani. În tot timpul vieții sale a fost un om bun, cinstit și muncitor neobosit. A fost oficiant vechiu al băncii „*Noua casă de păstrare*“ din Caransebeș, fiind un funcționar diligent și onest. A fost comandantul-suprem a pompierilor din loc etc. Perderea lui dintre cei vii o deplânge orașul întreg, și pe stradă nu auzi alta decât a murit *uica Domby al bun*. — Odihnească 'n pace!

ainte, înnebunise și începuse să strige după ajutor. George se ivi de după nucul cel mare și începuse să zimbească.

Sărmana femeie încremenise. Să credea pe sine de nebună. Ori că a înebunit toată lumea.

— Ei, Lidio dragă, ce ai zice, dacă Dionizie al tău ar fi primul, care ți-ar da bună dimineața?..

— Domnule, nu mă tortură!.. Te rog să mă lași în pace!..

Și Lidia îl măsoară cu o uitătură disprețuitoare voind să plece. Dionizie o oprește. O prinse de braț și îi șoptește:

— Sunt 3 ani de-atunci... Pe acest loc, te prinse Dionizie al tău, ca pe o căprioară. Erați fericiți... Soartea v'a despărțit pe un timp îndelungat. Vinovați nu sunteți nici unul. 3 ani de zile nu v'ați văzut. Iubitul tău în acest timp ți-a fost credincios. Te-a urmărit însă, ca pe o criminală, deoarece a fost rău informat... A îmbătrânit, torturat de suferințe și de dorul iubitei lui, despre care e asigurat pe deplin, că i-a fost credincioasă mai mult decât o sfântă... E o martiră a dragostei curate!.. Lidio, nu mă recunoști?!..

Lidia amuțise și se uită la el ca năucă.

— Lidio, mai cunoști semnul de pe frunte?.. Dar acesta? și-i arată brațul... Dar

„**Unirea**“. Cu începere dela 2 Martie n. apare ziarul „Unirea“ din Blaj de trei ori pe săptămână, Marți, Joi și Sâmbătă, păstrând formatul de până acum. Prețul de abonament s'a urcat la 18 cor. pe an. Dorim confratelui bisericesc-politic al arhidiecezei unite dela noi din Blaj spor cu această inovațiune, în al 21-lea an, al existenței sale.

Carne din România. Se scrie, că fiind belitoarea (abatorul) din Turnu-Severin gata, pe la finea lunii Martie se va începe aducerea de carne în țara noastră din România.

Guvernul din America, a hotărât, că de aci încolo, numai pe acei emigranți îi vor lăsa să treacă în America cari știu scrie și ceti.

Căsătorii nelegiuite în Bănat. Căsătoria nelegiuită este un păcat urât și păgubit al poporului nostru, care după toate datele statistice, și după toate mărturiile ce le avem, se pare a fi mai lăjit în Bănat. După știrile ce le avem, în anul 1908 în comitatul Caraș-Severinului au trăit în căsătorie nelegiuită 12.861 părechi; în anul 1909 numărul lor s'a ridicat la 14.150. Cea mai mare parte din aceste părechi o alcătuiesc nevârstnicii (minori). S'au găsit mulți bărbați de 15 ani și femei de 12 ani. E îngrozitoare destrăbălarea aceasta, dar și mai îngrozitoare sânt urmările ei. În anul 1909 s'au născut 2917 copii nelegitimi. Și poporul dă îndărăt, nu sporește. Românii bănațeni au pierdut majoritatea ce-o aveau în Bănat: la 1778 erau 250.000 Români, la 1862 numărul lor sporise la 650.000, iar la 1900 a scăzut din nou la 583.038. Dumnezeu știe câți vor fi acum, după numărarea cea mai proaspătă! — Unde sunteți marilor conducători ai neamului nostru, și unde ești slăvită preoțime, care vă laudați atât de mult cu naționalismul? De ce nu săriți întru stârpirea acestui rău și întru salvarea poporului și cu fapta nu numai cu gura?

Trăznici. În apropierea orașului Măcău copiii cantonierului Pető se jucau în jurul cassei pe câmpul liber. Deodată ca din senin sa deslănțuit o furtună și un treznet a ucis pe cei doi copilași cari alergau fiinduse de mână spre casă.

Cutremur de pământ. Săptămâna trecută, întreg comitatul Sătmarului a fost zguduit de un puternic cutremur de pământ. Deși multe edificii s'au prăbușit vieți omești nu au căzut jertfă cutremurului.

Cea mai scumpă lulea (pipă) este a șahului (împăratului) Persiei, căci e împodobită cu petrii scumpe, și are 1.875.000 de coroane.

fat dela Brașov, că vine...

— Ce face?

— Doarme...

— Las-o să doarmă. Să nu-i spui, că sunt aici, auzi, să tac!..

— Nu-i spun, ferească Dumnezeu!..

Uf, că ce bucurie o fi pe doamna noastră... Doamne, că mare ție puterea!.. Luă apoi copilul, care încă durmia, și-l duse în odaia lui, unde îl dă în grija Saftei.

Nu trecu o jumătate de cias și iată, că Lidia îmbrăcată în negru apare în grădină, Dionizie stătea ascuns după o tufă deasă de trandafiri. O văzu cum merse de-adreptul la o ridicătură de pământ din fundul grădinii, ce sămăna a mormânt și ingenunche. Suspiunile Lidiei se auziau departe. Dionizie nu mai putea suferi chinurile iubitei sale și un răgnet dureros, ca al unui leu rănit îi iasă fără de voie din pept.

Lidia a tresare îngrozită.

— Domnule, e prea mult ce faci!.. Nici în casa mea nu mă lași în pace? Și aici nu pot fi cruțată de terorismul d-tale? Ești un obraznic ordinar d-le și te rog să părăsești acest loc, dacă nu dorești să te scot cu puterea servitorului!..

— Încearcă doamnă!..

Lidia credea, că străinul, ce-i stă în-

inelul îl cunoști?..

— Străine, îmi pari a fi acela, ce aștept să vină și care totuși nu pari a fi...

— Eu sunt Dionizie al tău!..

Se aruncară unul la altul, beți de fericire și se adânciră într'un lung sărut...

— Dionizie, drag soțul meu!.. De ce m'ai torturat atât de mult?..

— Iartă Lidio, am fost dus în eroare!..

li povestește totul.

— Vino, Dionizie dragă să-ți arăt mormântul copilului nostru...

— Lasă, porumbo, pentru altădată... Vino să vezi altă surprindere și mai plăcută...

O luă de braț și cu o mână îi cuprinde mijlocul; iar ea își razimă capul de umărul lui:

— Așa-i Dionizie, credinciosul meu, că-runtul meu soț, de-acum nu mă vei mai părăsi?..

— Nici când... Și o sărută mult, mult, cu atâta drag și de-atâtea ori...

— Spune-mi, a venit și mama dela București?..

— Nu. Altă surprindere te așteaptă... Și apoi intrară în castel. La trepți îi așteptă Safta cu copilul în brață.

— Iată copilul tău... Al nostru!.. Zise cu gingășie Dionizie...

— Mamă a mea a flumoasă, mamă!..

Material nou pentru fabricarea hârtiei. Japonzii au înființat o fabrică de hârtie produsă din bambus, o plantă care crește în țările calde. Fiind că bambusul crește cu mult mai repede, decât pădurile de brad cari serveau materialul pentru hârtie, se crede prin urmare, că materialul de hârtie va fi de aici înainte mai mult și mai ieftin.

Dracul și moartea. Intr'un sat din Nordul Ungariei s'a întâmplat zilele trecute următorul caz: O țărancă fiind înștiințată despre primirea unei sume de 5000 cor. din America, trimisă de bărbatul său s'a prezentat la oficiul postal pentru ridicarea banilor. I-s'a spus că este nevoie de legitime. Femeia s'a dus la primarul comunei, pe care l'a rugat să meargă împreună ca să ridice banii, adevărind el indentitatea ei. Primarul însă i-a spus că nu este nevoie de prezența lui, dar îi face un act de indentitate cu care va putea ridica suma. Așa s'a și întâmplat. Femeia a luat cele 5000 de cor., și s'a reîntors acasă. Cam pe la miezul nopții a fost deșteptată prin niște bătăi în fereastră. A fost dracul și moartea cari o cercetară cărora biata femeie le-a promis că le va da banii și a început să se roage de ei, ca să-i lase cel puțin 500 de coroane. — Eu ți-aș da, răspunse dracul, dacă s'ar învoi sora mea, moartea.

Moartea n'a răspuns dar a făcut un semn din cap că nu. Și femeia, tânguindu-se le-a dat toți banii. Cele două puteri dichisate mulțumite plecară. Dar nu închiseră bine poarta, când o patrulă de jandarmi îi prinse. Oficiul postal, fiind înștiințat despre pun-gășia proiectată a înștiințat la rândul său postul de jandarmi, cari au intervenit toc-mai în momentul de lipsă. Iar acum dracul: chinezul, și moartea un jurat al comunei așteaptă sentința omenească.

Cancelarie administrativă și birou de informațiuni în Budapesta.

Procur și dau informațiuni în afaceri procesuale, școlare, bisericești și comerciale, intervin la referenții dela Curie, din ministerii și dela toate oficiile publice din capitală, dau îndrumări în afaceri administrative, procur tot felul de documente, atestate și mape, esoperez și urgitez **concesiuni și dispensațiuni** la căsătorii, licențe de birt și pentru trafici, mijlocesc **ajutor de stat** pentru preoți, învățători, școale și la **cumpărări de izlaze și pășuni**, pe baza legii din 1908 art. 43. Mijlocesc împăcăciuni **procesuale și în afaceri concursuale**, apoi cumpărări, vinzări și exarendări de bunuri,

Copilul se aruncă în brațele mamei, care zăpăcită de atâtea fericire, nu-și putea da samă, dacă e vis sau aievea, totul ce să întâmplă în jurul ei?..

Eră realitate, curată realitate.

Umbrele sării se lasă. Ceriul înstelat și toată natura sărbătorea parcă sfârșitul unei vieți încărcate de suferințe și lupte continue. Toate erau vesele și într'o pace dumnezească. Toate se bucurau de bucuria celor înforși la cuibul fericirii lor; iar luna, bunica lună, martora atâtor taine, binecuvântă dragostea curată...

În castelul Lidiei e petrecanie mare. În fruntea mesei un bătrân ce avea 68 ani, le-gână pe brațe micul copil și-l sărută de atâtea ori și lung, lung. Eră moșul lui Dionizie întors dela America. Părinții Lidiei veniți și ei dela București, prăznuiau împreună fericirea fiilor. Fericții sunt: mama, tata și fiul: Lidia, Dionizie și copilul lor, cari după o luptă continuă, gustau cu poftă nectarul dragostei curate...

Fine

păduri, teritorii de vânat și îndeosebi articlii tehnici, rechisite economice precum: mașini de îmblătit, de arat, de scos butucii, de scris, de cusut și casse de fer incombustibile, diferite motoare pentru mori și uloiniți. Mijlocesc pentru oficianți împrumuturi personale, pentru țărani, proprietari de pământ, comune și comunități împrumuturi ieftine, simple hipotecare și amortisaționale calculate cu **4½ procente la sută și 1 procent amortizare** din capital; câștig reescompt pentru bănci, efeptuesc tot felul de comande comerciale, mărfuri, semințe de primăvară pentru grădinari și economi, apoi comande la bursă, hârtii de valoare.

Observ, că cumpărările mașinelor și motoarelor le mijlocesc astfel, că partea contractuală o controlez eu, iar cea tehnică va fi controlată de un tinăr român, absolvent la politehnică, care totodată este espertul meu la astfel de cumpărări, deci feritivă de agenții din provincie, cari prin mijlocirea lor numai procese, însă nu marfa dorită vă câștigă.

Taxele vor fi moderate și serviciul prompt, însă rog o anticipație de **cinci** coroane, cu care sumă să achită corespondența, urgențele, comanda și informațiunile mai simple. — Rog la întreprinderea mea sprijinul on. public român și îndeosebi a colegilor mei.

Cu stimă

Dr. Constantin Manea
advocat diplomat

VIII., Aggteleki-ut 10., l. 7. Telefon 171—27.

2928/1911 sz.

Târgul de țară

din **Timișoara** de **Sf. Iosif** se va începe din **16 Martie** până inclusive **20 Martie 1911**. Orice mânare de vite la târg e permisă din **16 Martie**, 5 ore dimineața.

Bee Ferencz
căpitan orașenesc.

1017. szám kig. 1911.

Publicațiune.

Din partea magistratului orașenesc s'a aduce la cunoștință publică precumcă po-ienile de pe Teuş arendate în anul trecut de Ioan Guia, Mitru Ursulescu, Iosif Cornea, Constantin Mitru — și **parcela din școala de pomărit arendată de Maria Arjoa** pe anul economic 1911, adecă până la finea lunii lui Decembre pe calea licitațiunei publice la 26-lea Martie a. c. 9 ore a. m. în cancelaria protonotarului orașenesc se va arenda.

Condițiunile de licitație și arendare precum și deslușirile necesare s'a capătă la protonotarul orașenesc.

Caransebeș la 6 Martie 1911.

BASTIUS
primar subs.

Picurii lui Brády — — pentru stomac

provăzuți cu marca de scutire **I. C. Maria de Mariacell**, numiți de popor **Picuri de Mariacell pentru stomac**, timp de 30 de ani s'au a-deverit atât de buni, încât sunt indispensabili pentru orice casă. Picurii aceștia au efect neîntrecut, la tot felul de stricare a stomacului ar-dere de stomac, scaun neregulat, sgâr-ciu de stomac și dureri de cap, vomare, insomie și gălbinare. — Se poate căpăta la ori care farmacie. **0 sticlă mică 80 fileri, o sticlă mare 1 cor. 40 fileri, 6 sticle 5 coroane, 3 sticle duble 4 coroane 50 fileri.**

Expedează franco farmacistul:

Brády R. farmacie la „Regele Ungariei”. — Wien, I., Fleischmarkt 1. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire **P. C. Maria de Mariacell**, pachetarea în roșu, și la sub-scriere după cum se vede în chipul de față.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy ujabban utánozzák

a valódi

Palma-kaucsuk-

cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzótt dobozokban természetesen csak kö-zönséges gumisarkok vannak, jól teszi felhát, ha károsodását megelőzendő, a valódi **Palma-kaucsuk-cipősarok** minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4—5 nap alatt a fejrégibó, legmakacsabb tyuksze-met, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyuk-szemirtőszer kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznel Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.

Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba

Dr. BOROVSZKY-féle **Feldímulthatatlan háziszser**

BOROLIN

gümókóros, izom- és ideg-fájdalmak. k ö s z v é n y-, csúz-, ischias-, derék-, láb-szagatások-, hátszurások és égési sebek megszün-tetésére. Kítünő fertőt-lenítő szer, maga az olajrész egyben óvszer is. Kapható mindenütt

1.20, 2.— és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Prima cassă de păstrare din Karánsebes

acoardă **împrumuturi hipotecare** în orice sumă pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Dupăce ne-a succes a intra în legături finanțiale cu **Institutul de credit agrar din Sibiu**, mai departe fiind noi în strânsă legătură cu un **institut distins din Budapesta**, suntem în plăcuta poziție a acorda **împrumuturi hipotecare pe amortizație, pe un termin de amortizație de 10—50 de ani** pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Direcțiunea institutului servește cu orice deslușiri, îndeosebi cu privire la convertiri de împrumuturi.

10